

Παναγιώτης Μαυροειδής

Η αεροπορική εταιρεία «χαμηλού κόστους» Ryanair, με έδρα το Δουβλίνο, έχει απασχολήσει πολλές φορές τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αυτή τη χρονιά.

Ήταν το Μάιο αυτής της χρονιάς που με περηφάνια ο Διευθύνων Σύμβουλός της ανακοίνωνε κέρδη 1,1 δισεκατομμύρια λίρες για την μετακίνηση περίπου 12 εκατομμυρίων επιβατών.

Πως επιτεύχθηκε αλήθεια το «θαύμα» του «χαμηλού κόστους»; Μα μέσω του μηχανισμού της «ελεύθερης αγοράς» και του «υγιούς ανταγωνισμού», απαντούν εν χορώ οι θαυμαστές του νεοφιλελευθερισμού!

Η πραγματικότητα ωστόσο που βιώνουν οι εργαζόμενοι στην εταιρεία είναι εντελώς διαφορετική:

- Οι προσλήψεις στην Ryanair γίνονται με συμβόλαιο μερικής απασχόλησης. Για ένα αρχικό διάστημα έως και τριών χρόνων εργοδότης δεν είναι η ίδια η Ryanair, αλλά η αντίστοιχη εταιρεία «παροχής προσωπικού».
- Οι αμοιβές είναι πολύ χαμηλότερες από ότι στις άλλες αεροπορικές εταιρείες. Στο διάστημα που οι πληρωμές μισθών που γίνονται από την εταιρεία «παροχής προσωπικού», ένα μέλος του πληρώματος λαμβάνει μισθό περίπου 1200 έως 1500 ευρώ αν πραγματοποιεί πτήση, ενώ αν κάνει δουλειά εδάφους ή έχει ασθένεια ο μισθός είναι κάτω από 1000 ευρώ. Όταν ο μισθός πληρώνεται από την Ryanair, οι αμοιβές αυξάνονται σε ένα ποσοστό, παραμένοντας πάντα χαμηλότερες από άλλες εταιρείες.
- Μέσω της παραπάνω ρύθμισης οι εργαζόμενοι πιέζονται να είναι σε πτήση ακόμη και όταν είναι ασθενείς, έτσι ώστε να μην περικοπεί ο μισθός τους
- Σε αντίθεση με τις περισσότερες αεροπορικές εταιρείες, οι εργαζόμενοι στη Ryanair, μεταφέρουν από το σπίτι τους νερό, φαγητό ή αναψυκτικά για την ώρα της πτήσης.
- Επίσης, τόσο οι πιλότοι όσο και το πλήρωμα καμπίνας πληρώνουν από την τσέπη τους κάποιες χιλιάδες ευρώ για την εκπαίδευσή τους, ενώ συνεισφέρουν και για την αγορά των στολών εργασίας τους.
- Οι απειλές απολύσεων και οι απολύσεις είναι συχνά φαινόμενα, ειδικά στις περιπτώσεις που τα μέλη του πληρώματος, δεν πιάνουν τους «στόχους» για πωλήσεις φαγητού, αρωμάτων κλπ, κατά τη διάρκεια της πτήσης.
- Οι εργαζόμενοι διαμαρτύρονται επίσης για πλημμελή καθαριότητα των σκαφών, με συνέπειες στην υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας τους αλλά και των επιβατών.

Ένας μύθος λοιπόν καταρρέει: Το «θαύμα» του «χαμηλού κόστους», δεν είναι τίποτα άλλο παρά το κατοπτρικό είδωλο του εκβαρβαρισμού των εργασιακών σχέσεων. Είναι ποτισμένο με ιδρώτα και αγωνία των εργαζομένων. Σε αυτή τη νέα καπιταλιστική τάξη πραγμάτων, όπου όλα δήθεν είναι «φτηνά και προσιτά», τα «πράγματα» είναι ακριβώς οι εργαζόμενοι. Οι μόνοι οι οποίοι είναι δυνατόν να «συμπιέζονται»....

Όχι όμως διαρκώς. Μπορείς να κοροϊδεύεις αρκετούς ανθρώπους και για κάποιο διάστημα. Όχι όμως

όλους και για πάντα.

Τις μέρες αυτές, ένας ακόμη μύθος καταρρέει χάρη στις διεκδικήσεις των πιλότων της Ryanair. Πρόκειται για τον ισχυρισμό ότι οι εργαζόμενοι στο σύγχρονο κόσμο είναι ανίσχυροι και οριστικά παραδομένοι στις ορέξεις των εργοδοτών τους.

Κάθε άλλο!

Χθες η Ryanair μπροστά στην απειλή των πιλότων να απεργήσουν εν μέσω των εορτών των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους, η κορυφαία σε επιβατική κίνηση αεροπορική εταιρεία χαμηλού κόστους στην Ευρώπη, ανακοίνωσε ότι αναγνωρίζει τα συνδικάτα των πληρωμάτων cockpit και θα προχωρήσει σε σχετικές διαπραγματεύσεις μαζί τους. Είχε βρει απέναντί της συνδικαλιστικά σωματεία των πιλότων της στην Ιρλανδία, τη Βρετανία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ισπανία και την Πορτογαλία.

Ο δρόμος δεν θα είναι ανθόσπαρτος για τους εργαζόμενους. Οι υποσχέσεις της εργοδοσίας τον περασμένο Οκτώβριο για αυξήσεις αποδοχών, έμειναν στην ουσία χωρίς αντίκρισμα. Ενώ και τώρα, η διοίκηση της Ryanair επιμένει πως θέλει να δει απέναντί της στη διαπραγμάτευση μόνο τους πιλότους που εργάζονται στην ίδια και όχι σε άλλες ανταγωνιστικές εταιρείες. Στην ουσία επιδιώκει τη διάσπαση της ενιαίας (και διεθνικής) δράσης των εργαζομένων, που είναι η μόνη αποτελεσματική.

Τίποτα όμως από τα παραπάνω δε μειώνει τη σημασία αυτής της πολύ μεγάλης εργατικής νίκης. Η πραγματική δύναμη είναι σε αυτούς που δουλεύουν. Οι εργοδότες τους χωρίς αυτούς είναι ένα τίποτα. Αντίθετα, οι εργαζόμενοι χωρίς τους εργοδότες τους τα καταφέρνουν μια χαρά και πολύ καλύτερα. Αυτή η κρυμμένη αλήθεια, συσκοτισμένη και λειδωρημένη από εχθρούς και «φίλους» της σύγχρονης εργατικής τάξης, αναδύεται εκ νέου με νέα ποιότητα. Είναι η ελπίδα για μια νέα αυγή της ανθρωπότητας.